

nr. S 2684 i bilag 1, som er udtømmende i forhold til de nedre grænser.

Jeg synes, det er værd at diskutere principielt, men jeg synes ærlig talt, det er noget rod, hvis vi sådan i iveren for at få en nål for noget, der er vedtaget, skulle begive os ud i at lave et lovforslag fra regeringens side om alle de her emner eller lave de her, jeg ved ikke, 20-25 forslag til et Folketing, som plejer at være vildt optaget af, at vi skal begrænse antallet af lovforslag.

Så jeg synes med en almindelig manen til besindighed, at det vil være klogt af os – det kunne man jo f.eks. gøre i en beretning – at man aftalte den forretningsgang, at jeg gav tilsagn om at udarbejde en skrivelse til mine ministerkollegaer med en gennemgang af de love, som vi har af-dækket, som vedrører bestemmelser om mindstealdrene, og så med den tilføjelse, at der også vil gøre sig en gennemgang med den øverste alder gældende, og så se på at få diskuteret det emne, at være forberedt på, at det emne tages med, når de pågældende love i forvejen er til behandling i Folketinget.

Det ville være en rimelig, rationel måde, og jeg synes også en velgennemtænkt måde, når vi indimellem taler om lov-kvalitet, at vi skulle gribe det an på den måde.

Men jeg synes jo, at det er charmerende, at hvis man skal have gennemtænkt noget, må man henvende sig til regeringen. Så på den side vil jeg sige, at det kan jeg kun kvittere for.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Sagen drejer sig ikke så meget om at få nåle eller ikke nåle, få vedtaget eller ikke vedtaget forslag. Sagen drejer sig om at gøre det lidt nemmere for nogle folk, der har den nødvendige uddannelse og den nødvendige erfaring, at opnå et erhverv, som de ikke kan få i dag på grund af lovgivningen.

Men jeg takker meget for det tilsagn, som erhvervsministeren har givet her, det forslag, der er kommet, om at skrive til kollegaerne. Og det ligger faktisk meget i tråd med det, som er forslagsstillernes intention, nemlig at regeringen snarest – og så kan man altid vurdere, hvornår snarest er, snarest kunne jo være ved næste revision af de pågældende love – fjerner de specifikke alderskrav.

Det skal lige siges til et af de lovforslag, som er gældende, som ministeren nævnte, at så er der faktisk en international konvention, som gør, at vi ikke kan ændre aldersgrænsen, og det

er heller ikke en del af forslagsstillernes intentioner.

Men jeg takker meget for det tilsagn, som ministeren har givet her, og vi vil arbejde videre med beslutningsforslaget i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 49:

Forslag til folketingsbeslutning om øget konkurrence i den offentlige sektor gennem udbud via privat udfordringsret.

Af Svend Erik Hovmand (V) og Pernille Sams (KF) m.fl.
(Fremsat 21/11 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Venstre og De Konservative har fremsat dette forslag til folketingsbeslutning om at opfordre regeringen til at fremsætte lovforslag om øget konkurrence i den offentlige sektor gennem udbud via det, man kunne kalde privat udfordringsret.

Det er i overensstemmelse med fornuftig, forsvarlig administration, at både staten, amterne og kommunerne forvalter deres ressourcer så effektivt som muligt.

Et middel til større effektivitet kan være udbud. Men det er kun ét middel blandt flere. Det afgørende er, at der udbydes, når det er hensigtsmæssigt for den offentlige myndighed, de samlede opgaver og de ressourcer, der er knyttet dertil.

Det er den ansvarlige myndighed selv, som bedst kan vurdere, om udbud af en given opgave er det mest fordelagtige. At tvinge offentlige myndigheder til at udskille én funktion fra en anden kan medføre manglende fleksibilitet, dårlig service samt tab af både kompetencer, synergieffekter og det, der i en række sammenhænge kan være væsentligt: politisk nærhed, indsigt og kontrol.

Regeringen har allerede iværksat en række initiativer til at fremme udbud dér, hvor det er hensigtsmæssigt i de statslige institutioner. F.eks. er ministeriernes driftsrammer for 2001, altså næste år, blevet reduceret, hvis det er vurderet, at der er et uudnyttet udbudspotentiale på ministerområdet.

Regeringen finder ikke, at det er Folketingets opgave eller regeringens opgave at gå ind og lægge særlige administrative funktioner ind, der gør det besværligere for kommunerne at administrere de opgaver, der hører til både kommunernes og amternes ansvarsområder.

Vi mener, at det i høj grad er den lokalpolitiske beslutningskompetence at følge med i, at inspirere til, hvordan de pågældende kommuners og amters administration og serviceydelser opbygges og videregives til borgerne. Jeg mener, at det er et fejlskridt, om vi fra Folketingets side skulle gå ind og tvinge amter og kommuner ud i ekstra arbejder, som vitterligt ellers hører til hos lokalpolitikerne.

Der synes jeg, at forslagsstillerne skal gå ud i kommuner og amter – en del af dem har de jo en ganske væsentlig indflydelse i – og diskutere, om man dér vil påtage sig den uøjelighed. Så kan man gøre det, det behøver der bestemt ikke nogen ordre til fra Folketinget.

Regeringen kan af disse grunde ikke tilslutte sig forslaget.

Jytte Wittrock (S):

Som jeg læser dette beslutningsforslag, ligger det i god forlængelse af Venstres grundlæggende filosofi: Markedet klarer alt, og private virksomheder er mere effektive og bedre end offentligt ansatte til at håndtere offentlige velfærdsydelser som børneomsorg, ældrepleje og hospitalsbehandling.

I Socialdemokratiet har vi en langt mere nuanceret opfattelse af samspillet mellem den private og den offentlige sektor. Vi har en målsætning om en demokratisk, moderne offentlig sektor, hvor borgerne står i centrum, og hvor kvalitet og effektivitet er i højsædet.

En høj kvalitet og effektivitet kan opnås på mange måder. Udlicitering af offentlige opgaver er kun ét af redskaberne, som også ministeren sagde i sin tale.

Det er her, vandene skilles mellem Venstre og Socialdemokratiet. Set fra Venstres synsvinkel er udlicitering til private den eneste vej til udvikling af kvalitet og effektivitet. Er det af hensyn til borgerne eller af hensyn til de store virksomheders økonomiske interesser? Dette beslutningsforslag kan kun tjene det sidste hensyn.

I dag har vi et demokratisk forankret ansvar for den offentlige virksomhed. Derfor er der ingen regler om tvungen udlicitering i kerneopgaverne i den kommunale sektor – der er en mulighed. Hvis vi havde tvungen udlicitering, ville det undergrave de lokale myndigheders og kommunernes og amternes overordnede ansvar for velfærdsydelserne som børneoplysning, ældrepleje og sundhedsbehandling.

At udliciteringen vil medføre større besparelser i den offentlige sektor, er også en stor skrøne, mener jeg. Det er det, Venstre gang på gang fremfører. Der er ingen tvivl om, at tvangsudlicitering af offentlige serviceopgaver vil føre til en privat monopolisering og højere offentlige udgifter.

Det er jo ikke ret lang tid siden, at ISS udtalte, at det offentlige betalte ISS for lidt for at løse deres opgaver. I den sammenhæng skal man huske på, at ISS og Jysk Rengøring netop har fusioneret og dermed i realiteten har dannet monopol på det offentlige servicemarked med en forringelse af konkurrencen til følge.

Et andet eksempel er Falck, som i realiteten har monopol på mange transportopgaver inden for sundhedssektoren. Her er bestemt også et konkurrenceunderskud, den konkurrence, der ellers tales så meget om.

Den udvikling vil vi se mere til med en eventuel lov om tvangsudlicitering. Der skal ikke megen fantasi til at forestille sig, at store private virksomheder konsekvent ville have en interesse i at underbyde på offentlige opgaver, indtil det offentlige ikke længere selv ville være i stand til at løfte opgaven, og derefter hæve priserne.

Derudover er det jo ikke nogen naturlov, at private virksomheder er mere effektive end offentlige virksomheder.

Venstres og De Konservatives forslag tjener efter min opfattelse kun én interesse: De store virksomheder skal tjene flere penge på borger-

nes bekostning. Derfor tager vi i Socialdemokratiet afstand fra forslaget.

Da Det Radikale Venstres ordfører ikke kan være til stede i salen, skal jeg på deres vegne melde på samme vis.

Pernille Sams (KF):

Dette forslag burde ikke være nødvendigt, men det er desværre nødvendigt. Når jeg siger, det ikke burde være nødvendigt, er det, fordi det i virkeligheden er sund fornuft at udlicitere opgaver, der kan gøres bedre og billigere i et andet regi.

Det er ikke altid, offentligt udbud er et godt redskab, men det er ofte tilfældet, og det er i hvert fald forkert bare automatisk at tilsidesætte muligheden, som mange gør. Mange offentlige myndigheder har desværre den holdning, at man ikke ønsker offentligt udbud af mere eller mindre principielle årsager. Derfor bliver der udbudt for lidt ad frivillig vej.

Forslaget er fra vores side et ønske om at give skatteyderne mere for deres penge. Det er et voldsomt misforhold, at vi har verdens højeste skattetryk i Danmark, vi betaler verdens højeste skat, men vi har absolut ikke verdens højeste offentlige serviceudbud til borgerne, og dette misforhold kan forbedres ved at skabe lidt sund konkurrence, sådan at vi sikrer, at skatteydernes penge bruges, hvor de giver det bedste produkt.

Desværre har den socialdemokratiske ordfører den opfattelse, at det her kunne bruges sådan, at de store virksomheder skal tjene mere på borgernes bekostning, og det er jo den traditionelle socialdemokratiske opfattelse af udbud.

Problemet er, at Socialdemokratiet overser den mulighed, der ligger i, at de rent faktisk kan gøre det billigere, for ellers skal det ikke udbydes. Det står også udtrykkeligt i forslaget. Man skal have mere for pengene, ikke mindre for pengene. Vi skal sikre borgerne bedre ydelser, og det kan ofte lade sig gøre.

Derfor håber jeg, når den socialdemokratiske ordfører har fået genlæst forslaget og fået set, hvad der rent faktisk står, og hvad præmisserne rent faktisk er, at man måske så vil tø lidt op over for den lidt gammeldags holdning, som partiet desværre har.

Vi håber, at andre er enige i vores holdning, og håber, at vi dermed kan presse regeringen og visse myndigheder til at se lidt mere fordomsfrit på udbud af ydelser, så skatteborgerne kan få lidt mere for deres penge.

Ole Sohn (SF):

Der er uægtelig tale om nytænkning her. Ikke at Venstre og De Konservative ønsker udlicitering, det er jo sådan set bare en gentagelse af, hvad vi vidste i forvejen, men det er da nytænkning, at Venstre og De Konservative nu beder Folketinget om at gribe ind over for det kommunale selvstyre, at man nu ikke længere tør overlade det til lokale politikere i amtsråd og i byråd at kunne forvalte det kommunale selvstyre på betryggende vis.

Det er vel nok nytænkning, at vi skal løse problemerne her, fordi der ikke kan vælges tilstrækkeligt med konservative byrådsmedlemmer sammen med et tilstrækkeligt antal venstrebyrådsmedlemmer.

Jeg synes, at man måske skulle prøve at vurdere, hvorfor der ikke er mere udlicitering. Vi har jo haft en bølge af udliciteringer igennem en årrække. Man kan så diskutere om det er nok eller for lidt. Jeg mener i hvert fald, at en stor del af den udlicitering, der har fundet sted, har været forkert, på forkerte præmisser, fordi det alene har bygget på, at det skulle gøres billigst muligt uanset omkostningerne.

Og omkostningerne er blevet uhyggelig store inden for en række områder. Tag nu bare busområdet som eksempel. Der er det lykkedes at få priserne sat ned, det vil sige, at de amtslige trafikelskaber har fået en billigere busbetaling. Forholdene er så blevet dårligere. Busserne er blevet lidt mere nedslidte, vognmændene tjener ingenting, fordi de konkurrerer om at få den lavest mulige pris.

Taberne er primært de ansatte, som får ødelagt deres arbejdsmiljø. De nedslides i uhyggelig stor grad med det resultat, at en udlicitering påfører det offentlige ekstra udgifter, godt nok ikke lige den kasse, der står for driften af busselskaberne, men sundhedsudgifterne vokser.

Derfor har det offentlige om nogen ansvaret for at tænke i helheder og ikke i atomer, som en privat virksomhed kan gøre, hvor man bare skal have bundlinjen for selskabet til at give sorte tal. Det offentlige har ansvaret for at tænke arbejdsmiljø, sociale forhold, helheder ind.

Jeg synes, man kan tage et andet lille grotesk eksempel op inden for DSB og Banestyrelsen, som jo også er blevet lagt ud i selvstændige selskaber, som skal arbejde på markedsvilkår, hvor man her for et stykke tid siden så, at Banestyrelsen, som tidligere har haft DSB-medarbejdere til at udføre en opgave, sendte opgaven i licitation med det resultat, at der var et privat firma, der

fik det. Det er jo muligt og sandsynligvis billigere, men ejeren af DSB, ejeren af Banestyrelsen er staten. Og resultatet af den udlicitering var, at DSB nu efterfølgende har en gruppe medarbejdere, som er tjenestemandsansatte, som ikke kan lave noget.

Det er da bestemt ikke udtryk for effektivisering af den offentlige sektor, så derfor vil vi meget advare mod, at man skulle sætte det kommunale selvstyre ud af kraft med forslaget, men tværtimod vil vi gerne sætte endnu mere ind for at sikre en mere effektiv udnyttelse af de offentlige ressourcer, sørge for effektivitet i den offentlige sektor.

Og jeg vil da gerne bebude her, at SF senere på samlingen vil fremkomme med forslag, som er med til at sætte nogle meget mere markante betingelser op forud for udlicitering, sådan at vi hele tiden tænker i helheder og ikke bare påfører andre offentlige instanser øgede udgifter, fordi vi nedslider arbejdskraften på en helt urimelig vis, som tilfældet har været inden for rengøring og inden for transport, altså de steder, hvor man startede med at udlicitere med det resultat, at på lang sigt bliver servicen over for borgeren også tilsvarende dårligere.

Da Enhedslistens ordfører ikke kunne være til stede, skal jeg hilse og sige, at de har den samme kritiske indstilling til forslaget, som SF har givet udtryk for her.

Egil Møller (DF):

Det burde være soleklart for enhver bortset fra overbeviste socialister – vi har lige hørt en af dem – at de offentlige opgaver burde løses bedst og billigst muligt. Det er jo trods alt skatteborgernes penge, det drejer sig om.

Skulle man tro påstanden fra Udliciteringsrådets tidligere formand, Allan Andersen, ville der kunne spares 30-40 mia. kr. årlig ved at gennemføre udbud på alle områder af den offentlige sektor. Det må vel være gået op for de fleste, at private ofte har bevist at kunne udføre opgaverne både billigere og bedre.

Vi har som politikere en forpligtelse til, at borgerne får den bedste betjening for færrest muligt skattekrøner. Derfor kan Dansk Folkeparti støtte beslutningsforslaget.

Ole M. Nielsen (KRF):

Vi synes faktisk, det er et meget spændende forslag, og det er jo heller ikke helt forbavsende, at det kommer. Men vi synes nok, at det er et for-

slag, som skal diskuteres en hel del, og vi synes nok, der skal lægges lidt begrænsninger ind.

I det hele taget er vi jo ikke helt så stærke tilhængere af udlicitering og privatisering, som Venstre og De Konservative er. Vi synes faktisk ligefrem, at det er forbavsende, at Socialdemokratiet er så store tilhængere af det. Det er, som om selv Socialdemokratiet går ind for systemet med, at billigst er bedst, og det er næsten foruroligende.

Vi har egentlig ikke noget imod, at man driver ting i offentligt regi, hvis man vel at mærke gør det på en fornuftig måde. Og når man så mange gange vælger at privatisere og udlicitere, er det faktisk, fordi man ikke har magtet at gøre op med alle de hindringer, de spærringer, der ligger i de etablerede systemer i offentligt regi med personaleorganisationer osv. Det kan man simpelt hen ikke få gjort op med, og derfor vælger man at privatisere og udlicitere. Det synes vi egentlig er for svagt og lidt dårligt.

Der er mange ting, der ikke bliver bedre af, at man får det privatiseret, men omvendt er det altså også vældig godt med konkurrence. Altså de, der arbejder i det offentlige regi, skal også have en konkurrence fra det frie.

Så vi er lidt på den ene side og lidt på den anden side. Vi synes faktisk, at udfordringsmodellen på nogle måder kan være rigtig god, så vi vil gerne være med til at drøfte, hvad det her kan bruges til, men vi kan ikke umiddelbart tilslutte os forslaget.

Kirsten Jacobsen (FRI):

Det er sikkert ikke nogen stor overraskelse, at vi i Frihed 2000 er begejstrede for det her forslag. Vi har kæmpet for udlicitering i rigtig mange år, og vi synes egentlig, at det er en pligt for Folketinget at sikre, at skatteyderne både får den bedste kvalitet og mest muligt for pengene, og derfor burde det naturligvis være helt soleklart, at den offentlige sektor sikrede lige og bedst konkurrence.

Så vi støtter forslaget med meget stor begejstring.

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg vil gerne allerførst takke for de positive tilkendegivelser, der er kommet omkring dette beslutningsforslag.

Lad mig starte med Kristeligt Folkeparti, som giver udtryk for en positiv holdning til det her, men også nogen skepsis på nogle områder. Jeg

synes, at det er meget vigtigt, at vi får diskuteret sagen ordentligt igennem.

Men tak til Kristeligt Folkeparti, til Frihed 2000, til Dansk Folkeparti og CD – V og K har jo tilkendegivet deres synspunkt.

Det, der undrer mig, når jeg går listen igennem, er, at Socialdemokratiet giver udtryk for den skepsis, som tilfældet er. Når jeg tænker på den ret skræppe henvendelse, der kom fra finansministeren til de enkelte ministerier, fordi de ikke havde levet op til det udbudsønske, han havde henstillet til dem i et cirkulære, gik jeg faktisk ud fra, at Socialdemokratiet i hvert fald var tilhænger af, at man lavede udbud.

Jeg synes, at det er formasteligt, hvis vi som politikere opkræver flere af skatteborgernes penge end nødvendigt. Jeg taler ikke om kvaliteten, for den skal selvfølgelig være i orden, men jeg siger, at hvis det er sammenlignelige størrelser, vi taler om, så er det meget, meget svært at forklare skatteborgerne, som har verdens største skattetryk, at de altså så skal betale mere, end det er nødvendigt, for at få den service, som vi nu ønsker at tilbyde.

Og så til det med kommunerne. Jamen altså der er jo absolut Venstrekommuner, som kunne have behov for mere udlicitering, og der er da også konservativt ledede kommuner, og der er kommuner, som er ledet af borgerlister osv., hvor jeg personlig synes, at der kunne man måske nok udlicitere noget mere.

Men vi respekterer selvfølgelig grundlovens bestemmelse om det kommunale selvstyre, og vi vil ikke med det her forslag tvinge noget ned over hovedet på borgmestre eller kommunalbestyrelser. Hvis man lokalt mener af de og de årsager, som f.eks. SF's ordfører var inde på for et øjeblik siden, at man ikke vil gennemføre en udlicitering, jamen så er det fair nok, så skal man bare sige det, gennemsigtighed, forklare det, forklare befolkningen, hvorfor man altså vælger ikke at spare de penge, som måske kunne spares ved en udlicitering.

Og så synes jeg, jeg har lyst til at sige i forbindelse med den kommunaldiskussion, ikke mindst til erhvervsministeren og den socialdemokratiske ordfører, at hvis de to begav sig en tur til Stockholm, som også er en socialdemokratisk ledet kommune, ville man her opleve, at man for længst har gennemført et system, der svarer til det, vi her taler om, altså hvor Stockholms bystyre siger til deres håndværkere og til deres virksomheder: Er der nogle af jer, der er i stand til at gøre det bedre eller billigere, end vi

gør det i kommunen i dag, så kom an, så er vi parate til at udbyde.

Jamen jeg synes da, det er en logisk og en enkel tankegang, som enhver, selv om man er socialdemokrat, for ikke at tale om socialist, burde kunne vise en positiv indstilling over for.

I det hele taget synes jeg, at debatten om udlicitering har været skæv i Danmark i mange år. Vi har måske en del af skylden selv, men jeg synes, den har været skæv, fordi den fra starten har været polariseret og ideologiseret, hvor man i andre lande har betragtet det som en selvfølge, f.eks. i Sverige, og har sagt: O.K., kan det gøres bedre og billigere, så behøver vi da ikke bruge krudt på at diskutere dét, uanset partiforskelle så accepterer vi selvfølgelig, at det skal gøres bedst og billigst.

Så derfor vil jeg opfordre ikke mindst Socialdemokratiet til at komme væk fra den stive beton, tænke nytænkning, følge finansministerens tankegang, følge den tankegang, man har vist ovre på den anden side af Sundet, i Sverige, vise lidt moderne, dynamisk udvikling i den offentlige sektor.

(Kort bemærkning).

Jytte Wittrock (S):

Jeg bliver nødt til at sige til hr. Svend Erik Hovmand, at vi i Socialdemokratiet ikke har noget imod, at der er en mulighed for at udlicitere, men vi er imod, at der skal være tvang; det ser vi overhovedet ingen grund til.

I øvrigt har vi megen tillid til, at de folk, der forvalter det derude, kan vurdere, om de vil bruge den mulighed eller ej. Så når hr. Svend Erik Hovmand farer frem så hårdt, synes jeg faktisk, at han udøver en massiv kritik, også af Venstres folk derude i amtskommuner og kommuner.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg respekterer til fulde hr. Svend Erik Hovmands entusiasme, hvad angår udliciteringer, men jeg forstår bare ikke, hvorfor hr. Svend Erik Hovmand – og det gælder selvfølgelig også partierne bag forslaget – er så bange for at overlade den politiske debat til de organer, der nu har ansvaret for det, altså amter og kommuner; det forstår jeg simpelt hen ikke.

Det kunne jo være – altså jeg tænker højt – at man så det lidt mere i helheder, når man skal have diskuteret den offentlige service i en kommune, at man ikke bare så på: Nu deler vi lige et

eller andet ud her, for det kan isoleret set betale sig, uagtet at det så måske påfører andre dele af den offentlige sektor udgifter.

Det er den manglende forståelse for sammenhænge, jeg kan spore hos Venstres ordfører, men det glæder mig da, at man ikke kan spore den hos en lang række af de lokale Venstrefolk.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Må jeg først sige om det med kommunerne, at det jo altså kun er en del af dette forslag. Men jeg vil gerne understrege igen, at vi bruger ikke ordet tvang. Vi taler ikke om at tvinge kommunerne, sådan som den socialdemokratiske ordfører antydede. Det ord er slet ikke anvendt, og det er heller ikke meningen, at det skulle anvendes og heller ikke i overført betydning.

Næh, det, der er tale om, er, at vi ønsker åbenhed i den politiske beslutningsproces, sådan som socialdemokratiske ordførere gang på gang har stået fra denne talerstol og krævet, og sådan som ikke mindst SF-ordførere har ønsket det i årevis: åbenhed omkring den politiske beslutningsproces.

Hvis det er sådan, at en amtskommune eller en kommune siger, at vi har godt nok fået en henvendelse fra en entreprenør, som mener, at han kan lave det her væsentligt billigere, passe de grønne områder, eller hvad det nu kan være, men vi vil ikke lade os anfægte af denne henvendelse, vi agter at lade kommunegartnerens folk fortsætte, jamen så er det fair nok. Så skal de have lov til det, men de skal bare fortælle offentligheden, at det er det, de gør, og hvorfor de gør det. Og det må da være en rimelig ting i forbindelse med kravet om åbenhed, at man altså fortæller offentligheden, hvorfor man gør det.

Og så tilbage til det dér med tilliden. Jeg vil gøre opmærksom på, at vi taler om, at vi her i landet udliciterer mindre end 50 mia. kr. ud af et samlet offentligt budget på mere end 300 mia. kr. Det er omkring 16 pct., der udliciteres. Der er altså kun 16 pct., der udsættes for en prøve på, hvorvidt det er billigt nok, det, der udføres i dag.

Det synes jeg faktisk er for ringe, og det synes jeg også andre partier burde tænke over, når man taler om at afkorte ventelister og give mere hjemmehjælp. Her var virkelig mulighed for at løse nogle problemer.

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Vi kender jo hr. Svend Erik Hovmand som en sjæl, der går meget op i administration. Og jo mere besværligt det kan blive for myndigheder, des bedre. Og det er det, der ligger i det her forslag.

Hvad er det, der gør, at det er myndigheden, der skal stilles til ansvar over for Statens Udliciteringsråd?

Det fremgår af beslutningsforslaget, og jeg citerer:

»... hvis den private virksomhed kan sandsynliggøre, at den kan gennemføre en given offentlig opgave bedre og billigere, end den offentlige sektor i dag gør det selv.«

Når der nu er sådan en sandsynliggørelse af, at man kan gøre det bedre og billigere, hvorfor så ikke sende det til Folketinget eller til kommunalbestyrelsen? Så har vi de rette, nemlig dem, der har ansvaret for, hvordan det offentlige drives, dem, der diskuterer bevillingerne, dem, der diskuterer, hvordan det udøves, dem, der diskuterer, hvad det er for nogle prioriteringer, vi vil, og dem, der har ansvaret.

Hvorfor skal vi sende det den underlige omvej til Statens Udliciteringsråd? Hvorfor ikke sende det til os, der har ansvaret, eller til kommunalbestyrelserne eller amtsrådene, der har ansvaret? Det er mig umuligt at forstå, men det er jo altså også, fordi jeg lever, som jeg kan forstå på hr. Svend Erik Hovmand, i beton.

Men jeg synes, at hr. Svend Erik Hovmand – for at blive i det dér meget charmerende personersprog – har for mange jernrør i hovedet, når han udtænker den slags forslag.

Formanden:

Ja, ja. Man kan godt spare lidt på »tillægsordene« under debatten.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Ja, jeg troede faktisk, at ministeren i dag havde været optaget af at skabe fornyelse i Socialdemokratiet. Men jeg kan høre, at det har man ikke været på det meget omtalte regeringsmøde.

I hvert tilfælde er holdningen til denne tankegang fortsat den samme: negativ holdning. Og jeg synes altså, at det er besynderligt, når nu ministerens egen partifælle, hr. Allan Andersen, kan sige, at der ligger en potentiel mulighed for at hente omkring 30 mia. kr. – 30 mia. kr. på det her område, tænk på, hvad vi kunne afkorte ventelister med, tænkt på, hvad vi kunne for-

bedre vilkårene i vores velfærdssamfund med. Det er helt fantastisk.

Så den dér bemærkning om Udliciteringsrådet: Jamen vi kan altså sagtens finde en anden model. Det er jeg helt åben over for. Når vi lagde det ind som et lille skjold i processen, var det så mænd alene for at undgå chikane. Altså man kunne godt forestille sig, at nogle ville drille den offentlige myndighed ved at sætte en proces i gang, som ikke var særlig realistisk, når det kom til stykket.

Det er alene det, det drejer sig om.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 66: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Økonomisk friplads i skolefritidsordninger).

Af Søren Kolstrup (EL) og Jette Gottlieb (EL). (Fremsat 31/10 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det er en uændret genfremsættelse af lovforslag nr. L 274 fra sidste folketingsssamling. Forslaget blev ikke behandlet færdigt inden folketingsårets udløb og bortfaldt derfor.

Skolefritidsordninger supplerer i dag i vidt omfang de kommunale eller selvejende fritidshjem som det pædagogiske dagtilbud, der gives til skolesøgende børn i næsten alle landets kommuner.

De gældende regler gør det valgfrit for kommunerne, om de vil yde økonomisk friplads i skolefritidsordninger. Men hvis en kommune beslutter at yde fripladser, skal ordningen administreres efter de regler, der gælder for Socialministeriets område.

Langt de fleste kommuner har valgt at have samme forældrebetalingregler for pædagogiske dagtilbud og kommunale skolefritidsordninger.

De seneste opgørelser, som vedrører 1998-99, viser, at der i skolefritidsordningerne var indskrevet i alt 126.000 børn, hvoraf de 116.000 gik i børnehaveklasse til og med 3. klasse, samt at 60.000 børn i denne aldersgruppe, altså de 6-9-årige, var indskrevet i dagtilbud efter den sociale servicelov.

Kun 49 kommuner havde ikke oprettet skolefritidsordninger, og der er i dag kun 29 kommuner, som ikke yder fripladser i skolefritidsordninger.

Som det nok vil være de fleste bekendt, har emnet været inddraget i forhandlingerne mellem regeringen og Folketingets partier om finansloven for 2001. I forbindelse hermed blev kommunernes merudgifter som følge af vedtagelse af et lovforslag som det foreliggende beregnet til ca. 17 mio. kr. årligt.

I forhandlingsforløbet blev det også klarlagt, at forligspartierne bag folkeskoleloven fandt, at der ville være tale om forligsbrud, hvis regeringen indgik aftale med en del af forligskredsen eller partier uden for forliget om at fremsætte et lovforslag om obligatorisk ydelse af fripladser i skolefritidsordninger uden forudgående tilslutning fra hele forligskredsen, det vil sige regeringspartierne, Venstre, SF, CD og Kristeligt Folkeparti.

Den tilslutning kunne ikke opnås på daværende tidspunkt, og derfor opgav regeringen at forfølge spørgsmålet yderligere, hvorfor emnet heller ikke indgår i aftalen af 5. november 2000 mellem regeringen, SF og Enhedslisten om en række emner vedrørende finansloven for 2001.

Det har ikke afholdt forslagsstillerne fra at fremsætte lovforslaget af den 31. oktober 2000. Enhedslisten er ikke med i forligskredsen bag folkeskoleloven. Men det afholder regeringen fra at støtte forslaget, så længe bare ét af folkeskolepartierne ikke giver tilslutning til, at forslaget fremmes.

Hvis forslaget fremmes, skal jeg oplyse, at det nok vil være hensigtsmæssigt af lovtekniske grunde at justere det inden en eventuel vedta-